TENTAMEN MEDICUM INAUGURALE, DE Febre Flava Indiae Occidentalis:

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

SAMUEL CURTIN

JAMAICENSIS,

S. P. C. S. H.

———————Phoebe fave,
Novus ingreditur tua templa Sacerdos. TIBULLUS.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M, DCC, LXXVIII.

VIRO ORNATISSIMO

JACOBO DYER

JAMAICENSI,

ARMIGERO,

ET

AMICITIÆ,

SACRUM.

TENTAMEN MEDICUM

INAUGURALE,

DE

Febre Flava Indiae Occidentalis.

QUONIAM illuſtris hujus academiae leges, a ſummi medicinae honoris petitoribus, aliquid ingenii ſimul et doctrinae exemplum prius exigunt, quam honor ille conferatur; ideo, quo minus propoſito merentibus praemio indignus viderer, et ſapienti inſtituto morem ut gererem, de Febre flava Indiae Occidentalis, quae in ſolo natali meo, ubi etiam artem medicam exerciturus ſum, dira ſtrage graſſatur, aliqua dicenda, et importuni mali naturam pro virili parte indagandam, exiſtimavi.

Quo in opere, ſi non ſemper opiniones vulgo receptas ſecutus ſum, ſi a praeclaris in arte viris quandoque etiam diſſenſi, ejus libertatis veri amori, et, ſi erraſſe viſus fuero, adoleſcentiae argumentique, nondum uſu explorati, lubricitati, veniam dandam ſpero.

Denique, ut non omnia ab omnibus, qui hunc morbum tractavere, recipienda putavi; ita, quicquid apud quemque ſolidum magis et rationale viſum eſt, id amplecti non ſum dedignatus.

Quod ita dico, ut tam in hoc, quam in aliis de eadem re operibus, multa recidenda, multa addenda, et forſan totam diſceptationem incudi reddendam, fatear.

MORBI HISTORIA.

Febris maligna flava ab rigore et ſenſu frigoris leviore, potiſſimum poſt nimiam ſub ſole meridiano moram, ut plurimum praeludit. Vertigo ſimul urget, caputque dolore gravativo ſuper oculos, leviuſcula pariter nauſea et appetitu proſtrato comitante,

la-

laborat. Calor vehemens, urens, et tangenti digito admodum ingratus, rigorem brevi excipit; pulſus interim plenus, velox, altus, ſimulque mollis deprehenditur; arteriae carotides vibrant, dum dolor capitis, tempora quaſi percutiens, intenditur. Vultus ſubtumidus rubeſcit; oculi, lucem refugientes, ſanguine ſuffunduntur, et cum ſenſu ardoris dolent; multuſque interea dolor in juncturis haeret, lumboſque pervadit. Creſcit nauſea, vomitus ciens, qui per totum morbi tenorem eo uſque infeſtare perſtat, ut ventriculus quodlibet aſſumptum pertinaciter reſpuat.

Materies, per iſta conamina rejecta, varia admodum conſpicitur; nunc ingeſta tantum potulenta, nunc bilis ipſa ſincera, ſive flava, ſive virideſcens et acris, ſurſum rapiuntur. Anguſtia circum praecordia, et anxietas moleſtiſſima, vomitum comitantur; hypochondria item plus minuſve ut plurimum tumida evadunt, et aeger ſurgens, vertiginoſus, jactabundus admodum, agrypnia pertinaci haud raro tentatur; vel, ſi levior ſomnolentia urget, inſomniis quaſi territus exagitatur. Sitis adeſt intenſa, et

oris amaror vexat. Lingua inter initia morbi alias nitida, alias albida, nunc illita, rarius ſordida, flaveſcens apparet. Alvus pleriſque compreſſa eſt ; at diarrhoea paucos exercet: Urina rubeſcit, et minus quam ex conſuetudine exit. Cutis fere areſcit, atque interdum ad ſuperiora rorida.

Hoc modo febris accenditur; die attamen ſecundo, nempe 36 vel 48 circiter horas poſt morbi ingreſſum, mane ut plurimum, mitiora ſymptomata remiſſionis imaginem quaſi prae ſe ferunt. Pulſus enimvero lentior, ſed languidus ; dolor capitis non aeque moleſtus ; nauſea et vomitus tamen neutiquam ceſſant ; cutis naturaliter fere temperata evadit ; adeo morbum eſſe ſuperatum nonnunquam credunt aegroti, immo et adſtantes amici. Verum his induciis non habenda eſt fides ; poſt meridiem enim ſymptomata auctis viribus redeunt ; vomitus quam antea atrocior aſſurgit, atque guttas ſanguinis inter vomendum ſtillant nares ; ſitis fit inexplebilis ; atque lingua ſuper medio ſcabra, fuſca, ad inferiora et latera una cum labiis vividiſſime rubeſcit ; verſus morbi finem haud raro nigricans conſpicitur.

tur. Symptomata, appropinquante vefpere, plerumque exacerbantur, et nox aegerrime tranfigitur ; alias frequens in fomnum inclinatio fubrepit, alias vigiliae perturbantur, in utroque fumma irrequies. Ecce ftadium inflammatorium !

Sudor vifcidus tertio die, nunc citius nunc ferius obortus, minimeque reficiens, pulfus languidus, mollis, parumque citatus, cutifque egelida, fpeciem quandam levamenti iterum exhibent ; fed nihil minus ; namque vires, prius infirmatae, nunc magis ac magis elanguefcunt ; anxietas non minus molefta perftat ; fpiratio rarius perficitur, et alta trahuntur fufpiria. Anima ex caufa fere leviffima interdum deficit, maxime dum aeger fefe in lecto erigere nititur, premente interea fyncope. Flavedine vice rubedinis facies et collum imbuuntur, quae refurgenti brevi deceffit. Somnolentia magis urget. Decumbentes non raro leviter defipiunt, rurfumque mentis fatis compotes evadunt. Oculorum rubor, in fufcum fenfim mutatus, ad flavum tandem accedit, quo tota corporis fuperficies brevi pofthac imbuitur. Nifus ad vomitum die quarto non aeque

mo-

molestus; bilis veruntamen putrida, atro sanguine commista, ore rejecta, prorumpit, dum uterque deorsum sine torminibus praecipitatur. Sanguis nunquam cohaerens, nunc e naribus distillat, nunc per gingivas percolatur. Pulsus exilis, vacillans, intermittens evadit. Hypochondria aestuant et tument. Singultus incessanter fere urget. Manus et pedes frigescunt, tument simul, purpureoque foedantur colore. Labia arida et sordibus obsessa livescunt. Foetet anima. Livida lingua tremescit, et oculi pulverulenti apparent. Urina quam maxime flavescens turbida demittitur, ex qua quod decidit, fere vel ex toto, nigrescit.

Ecce nunc coma altum! dum febricitans, interdum apoplecticorum aemulus, nunc stertit, nunc absque molestia spiritum ducit. In aliis vero coma levius adest, cum deliriis interruptum. Sub hac rerum facie manet nonnunquam vita per horas 36 et ultra, dum vix ad carpum micat arteria, et exanimis fere jacet moribundus. Exanthemata interea livida et lata, circa praecordia et lumbos sparsim disseminantur. Musculi labiorum et manus tremiscunt et subsiliunt,

liunt, et laborans ſenſim vehementius convulſione univerſa corripitur, et vitam pro morte commutat *.

DISTINCTIO NOSOLOGICA.

Ne quis arrogantiae aut novitatis deſiderii, propterea quod a Sauvageſio noſtroque celeberrimo Culleno, in ipſo opuſculi limine exigua in re diſſentire audeo, me temere incuſet, obſecro. Morbum, de quo nunc diſſerere aggredior, uterque in ſyſtemate ſuo noſologico inter Typhi ſpecies retulerunt. Nec ego inficias eo, quin funditus et intima ſua natura haec febris Typhus ſit; propterea quod ſigna purae debilitatis cito adparent, nec eo ipſo tempore, quo contraria cernuntur, ex toto abeſſe videntur. Cujuſmodi nauſea, vomitus, anxietas, et linguae flavedo, quae intra primas 36 horas, primumve biduum, quod inflammatorium tempus dicitur, adparent, manifeſte eſſe videntur. Quin et caetera hujus temporis ſymptomata, quae inflammatoriae naturae adeo eſſe videantur, non tam hujus ſunt indolis,

* Mackittric. Diſſert. Med. Inaug. Edinb. edit.

dolis, quam partim a ſpaſmo, humorum intus in vaſis copiam augente, partim a regionis novae calore, partim a diatheſi phlogiſtica nondum ſoluta, exoriuntur, et cum modo relatis et mox referendis collata, praevalere noxam ſedantem, et ab ea totum genus nervoſum funditus adfici, declarant. Verum, cum haec auctae actionis ſymptomata indole ſua ab alteris differant, et per ſe ad diverſum exitum tendant, quatenus vires corporis in collapſum ruere ſinunt, et inflammatorii adfectus, quantumvis leves et modici, tamen remedium ſibi in curatione vindicant ; ideo hactenus, quatenus diatheſis phlogiſtica et inflammatoria natura ſubeſt, a puriore typho et his auctae actionis ſymptomatis non permixto, febris flava differre exiſtimanda eſt ; et, ſi recte ſynochus, ob ſimilem cauſam, febris quoque flava pro diverſa ſpecie certe habenda eſt : Eoque magis quod, ingenio ſuo et actione propriae cauſae remotae, a communi typho differat. Quippe enim typhi cauſa omnibus regionibus, frigidis pariter et calidis, communis, hujus morbi Indiae Occidentali,

aut

aut forſitan Orientali, aut locis ſimili ardore gaudentibus, propria eſt.

Quam opinionem meam, praeter hiſtoriam relatam, Rouppe, inſignis Belgiae medicus, cui optima hujus morbi hiſtoria accepta referenda eſt, revera confirmare videtur. Is, recitatis aliis morbis, quibus Europaei, primo ſuo in calidas regiones adventu, opportuni ſunt, haec proinde addit: "Alios aſſueto modo inceſſit bilioſa febris, et, quantum videre potui, hi maxime fuerunt juvenes, vel mediae aetatis, robuſti, et ante morbum alacres, cum ardore nempe circa praecordia, bilis vomitu, vel vomendi conatu, et ſiti fere inextinguibili; quidam horum in principio levibus frigoris et caloris viciſſitudinibus afficiebantur; dein ſubſequebatur urens in toto corpore calor, cum pulſu magno, pleno, et celeri *."

Febris igitur flavae, ut aliquam ejus definitionem adgrediar, propria haec ſymptomata ſunt.

Horror, huic mox ſuccedens calor urens, carotidum dolor pulſans, vultus et oculo-

* Rouppe de morbis navigantium, pag. 305.

rum rubedo, vomitus, linguae flavedo; dein major debilitas, ubique fractum robur, ubique flavedo, bilisque et alia materia supra et infra rejecta; postremo pulsus, qui initio plenus, velox, et mollis fuerat, postea languens, lentior et exilis, excretiones flavae, et liventia exanthemata.

SEMINIUM.

Ex historia, homines in certis regionibus degentes, solummodo hunc morbum affligere videre est; et ibi maxime inter alienos, rarissime inter incolas, grassatur. "Incolas, vel climati assuetos, nunquam affligit; neque quidem huc novissime adpulsos, nisi temperies sanguinea et sanitas summa seminia praebuerunt: Et ex repetita experientia, hoc axioma mihi ipsi statueram, usque adeo ut peregrinos, de hoc eventu misserrime anxios, spe morbum omnino effugiendi erigere potuerim, dummodo talis iis fuisset habitus a sanitatis apice secedens, vel morbis praegressis infirmatus *."

Quod

* Vide Thesin de febre flava Indiae Occidentalis, auctore Mackittricio, Edinburgi editum, pag. 13.

Quod ad caufam attinet, temperamentum fanguineum et diathefin phlogifticam, quae apud incolas feptentrionalium regionum plerumque valent, huic morbo fundamentum praebere, non verifimile folum, fed et certum, videtur. Nam, ubi primum nautae et peregrini, ex frigidis regionibus venientes, fanguine divites, terram tetigerunt, aeftus, qui in infulis Indiae Occidentalibus perpetuo fervet, fluida rarefacit, expanditque, fic ut plethoram ad volumen inferat, folida ftimulet, et ita febri inflammatoriae anfam praebeat. "Eft et plenitudo ad volumen apparens quoque et fpuria dicta, quae, aucto rarefacti fanguinis volumine, molem veluti auctam mentitur; quanquam hujus nulla eft exfuperantia. Quum enim capacitas canalium haud eodem gradu una dilatetur, expanfus humor, quo ante modice repleti fuerant, majus fpatium affectando, haud aliter, quam vera plethora, turgefacit. Ingens calor, ab aëre, foco, balneo, cibis, potibus, medicamentis, venenis, animi pathemate, frictione, in corpore concitatus, magna et fubita preffionis atmofphaerae imminutio, motus inteftini humorum ob aliena intermiffa

missa singulares, huic vitio ansam dare solent. Certius autem nascitur, sicubi et irritabilitas accesserit, aut seminium dederit sanguinis dyscrasia ad rarescendum pronior, aut liquatae pinguedinis, quam calor valde expandit, copia in massam circulantem recepta *."

Sic orta diathesis phlogistica corpus huic morbo opportunum reddit, et praecipuam potestatem nocentem, nempe contagionem propriam, quae aliàs typhi causae simillima est, sic effectu flectit, ut, saltem initio, a typho febris differat.

POTESTATES NOCENTES.

Praecipua haec potestas nocens, atque etiam necessaria, quippe sine qua non exoriatur morbus, est noxa sedans, Indiae Occidentali, Orientali, et similibus locis, si qui alii sunt, propria. Ea per contagionem, an alio modo agat, nondum inter hujus morbi observatores convenisse videtur. Sed, quocunque

* Gaubii Pathologia, § 390.

cunque modo agat, aliae res ſunt, quae partim ſeminii effectum flectunt, partim poteſtatis nocentis vim intendunt; ideo Poteſtates Excitantes adpellandae.

Eae ſunt coeli praecipue ex frigido ad fervidum mutatio,

Intemperantia,

Corpus, nocturnis roribus, ibi, ubi morbus occurrit, expoſitum, quibus vaſa perſpirabilia ſubito contrahuntur et occluduntur.

CAUSA PROXIMA.

De cauſa febrium proxima, jamdudum inter medicos certatum eſt, variaeque de hac opiniones utrinque allatae ſunt; inter quas dogmata illuſtriſſimorum Boerhaavii et Culleni maxime noſtram attentionem merentur. Ille acrimoniae et fluidorum viſciditati, hic autem ſolidorum atoniae et ſpaſmo, cauſam attribuunt.

Pulſus celeritatem, vel auctam cordis vaſorumque actionem, ſymptoma febrium omnigenarum pathognomicum eſſe, maxima

pars

pars medicorum crediderunt. Sed quid in febribus pulſus celeritati vel vaſorum auctae actioni cauſam praebet?

Febris, a ſtimulis cordi applicatis, originem trahere, pleriſque placuit. Verum illorum opinio, ut mihi videtur, et rationi et obſervationi prorſus contraria obſervatur. Nam ſtimuli abſque ullo incommodo frequentiſſime noſtro ſyſtemati applicantur; per calorem enim, ambulationem, vinum, et ſimilia, circulatio ſanguinis et pulſus celeritas augentur, cum tamen febris omnino abeſt. Porro, aeſtum et pulſus rapiditatem, in febribus, ſemper horror et frigus praecedunt; et nemo adhuc explicavit, quo pacto ſtimuli directe ſtadium frigidum inducere queant.

Boerhaavius, et omnes qui ejus veſtigiis inſtiterunt, proximam febrium cauſam liquidi arterioſi viſcoſitati attribuerunt; et ejus rei cruſtam albam, quae ſanguinem, hominibus morbis inflammatoriis laborantibus emiſſum, tegit, argumentum eſſe contenderunt.

Sed cum, ex quo clariſſimus ille medicinae cultor mortem obiit, multi, qui in ex-

perimentis obſervationibuſque faciendis vitam impenderant, claruere, errores quoſdam, quos humana parum cavet natura, ab illo admiſſos, his praeclaris viris emendatos eſſe, aequum erit credere. Sed Boerhaavii errores, maculis quibuſdam, quas in clariſſimo Solis orbe, totum qui illuminat mundum, exiſtere aſtronomici comperiunt, merito comparari poſſunt.

Dominus Hewſon, qui de re medica bene meritus eſt, variis experimentis de ſanguine inſtitutis, hanc viſciditatem nunquam in febribus occurrere, et cruſtam coriaceam, quae Boerhaavium in errorem duxit, minime a viſciditate, ſed vi cohaeſionis diminuta, oriri demonſtravit ; unde, et ob alias quoque cauſas, opinio Boerhaaviana melioribus cedat neceſſe eſt.

Noſter illuſtriſſimus Cullenus hic palmam omnibus praeripuit. Ille, argumentis validiſſimis, cauſam febrium proximam ex atonia et vaſorum extremorum ſpaſmo pendere, patefecit et illuſtravit.

Cum autem multi bilem cauſam eſſe proximam hujus febris putaverint, et quia hoc placitum multis hypotheſibus locum

prae-

praebuerit, id nunc notatu dignum videtur.

Medici, tam antiqui quam recentiores, ad unum consentiunt, fervidas regiones et tempestates aliquo modo bilis secretionem afficere, et has tempestates ad choleram morbum inducendam maxime valere. Sydenhamus, omnium seculorum medicus sagacissimus, choleram spontaneam, in illa Angliae parte qua vitam degerat, mense Augusto solummodo fere oriri asseruit *. In Minorca Insula peritissimus Cleghorn, choleram morbum in fervidis tempestatibus semper grassari, et citius vel tardius, secundum aestus gradum, incipere, observavit, quamvis in universum ex Idibus Julii ad Septembris grassatur †.

Sic res sese habere videtur ; sed quomodo accidat, haud facile apparet : An bilis aucta secretione vel acrimonia fieri credendum est? Utramque causam ad morbum excitandum plerumque aliquid conferre verisimile est. Sed

* Sydenhamus, de cholera morbo. Van Swieten, Com. in Aph. Boerh. § 586.

† Cleghorn's diseases of Minorca.

Sed, quoniam choleram frequenter oriri, abſque febre praecedente vel ſequente, certum eſt, ideo bilis mutationes minime febrem movere exiſtimandae ſunt. Tamen non inficias ibo, cum talis conditio bilis ſubeſt, et corpus cauſis febrium occaſionalibus eodem tempore objicitur, quin febris cum largis bilis evacuationibus accidere poſſit. At haec evacuatio effectus, non cauſa, febris eſt. Inter febrium initia, debilitas totius ſyſtematis et vaſorum ſuperficiei conſtrictio adſunt; hinc ſanguis ad ſuperficiem non impellitur, ſed prope venam portarum accumulatur, quia in his vaſis circuitus languidus et impeditus fit. Sic eorum qui lautis dapibus veſcuntur, et parvo exercitio utuntur, hepar et lienem ad magnam molem augeri obſervatum eſt *. Et ſi ſanguis in venae portarum regione ita accumulatur, neceſſe eſt, ut bilis majore copia ſecernatur. Quae igitur aucta ſecretio ſolummodo effectus febris eſt. Vomitus etiam, qui febres paene omnigenas comitatur, ad bilis excretionem multum confert, ductus biliarios emulgit, curſum bi-

* Cullen. Primae Lineae, et Praelectiones Practicae.

lis in ventriculum convertit, et ſic ſpeciem auctae ſecretionis prae ſe fert, quum revera nihil ejuſmodi accidat. Licet igitur ex his hanc inſolitam bilis evacuationem nihil ad febres inferendas conducere pateat, nihilo tamen minus talis opinio apud auctores, tam antiquos quam recentiores, praevaluit, et febris bilioſa etiam hodie in omnium ore eſt. Celeberrimus Pringle, quamvis cauſa proxima eum omnino latet, tamen bilem effectum, non cauſam, eſſe aſſeruit. "It were to be wiſhed we could explain the cauſa proxima, or immediate cauſe, that is, could ſhow how theſe vitiated humours act upon the vital principle, ſo as to excite a fever of a remitting or intermitting form, accompanied with ſuch ſymptoms as were mentioned before. But, in theſe reſearches, as ſo much depends upon the action of parts, which have laws peculiar to themſelves, and are imperfectly known, it ſeems better not to form an hypotheſis at preſent, but wait till farther diſcoveries be made in the animal oeconomy. Theſe fevers have been called putrid, and not without foundation; ſince, from what we have obſerved, there ſeems

to

to be ſuch a diſpoſition of the humours to putrefaction. They have ſtill more antiently been diſtinguiſhed by the name of bilious, but with a more diſputable propriety, as the firſt authors did not confine that term to the appearance only, but extended it likewiſe to the cauſe of the diſeaſe. But, after all, the bile ſeems to be more the effect than the cauſe; for, whenever theſe fevers come to fair intermiſſions, they give way to the bark, a medicine which, ſo far as we know, has no direct influence upon that humour. All, therefore, that can be ſaid in favour of the antient doctrine is, that, though the bile be not the firſt cauſe, yet, from its redundancy and depravation, owing perhaps to the fever, it frequently becomes a ſecondary cauſe of irritation, and ſupports the diſeaſe *." Et ſic etiam ſentire videtur Illuſtriſſimus Senac, " Si febris intermittentis cauſa ſit bilis, vim quandam peculiarem, eamque inſolitam, ſibi ipſa adſciſcat neceſſe eſt;

* Pringle's diſeaſes of the army, page 186.

eſt; nam exundat ſaepiſſe ana et cata abſque ullo febris inſultu; nec vero in eam magis proni ſunt, qui icтero laborant, atque tamen tunc, ſi uſpiam, debet eſſe noxia *."

DIAGNOSIS.

Symptomatibus hujuſce morbi in animo ſedulo perpenſis, cum Sauvageſio vel Culleno, in charactere tradendo, conſentire nolui. Qui viri illuſtriſſimi eum ad genus Typhi referendum eſſe putaverunt. Ille, in ſuo opere egregio, Febrem Icterodem, hic autem Febrem flavam Indiae Occidentalis, nuncupavit; ſed, ut ſupra dictum eſt, ad genus Synochi, ni omnia me fallunt, referenda eſt. Jam oportet notas enarrare quibus a typho dignoſcatur; ſed de his fuſe diximus in definitione tractanda; itaque nunc ſolummodo reſtat, ut de ſymptomatibus pathognomonicis mentionem faciamus, quae typum ſpecificum deſignant.

Multae

* Senac. de Febribus, lib. 1. cap. 5.

Multae Typhi et Synochi ſpecies, in ultimis ſuis ſtadiis, putredinis ſigna communiter prae ſe ferunt; ſed huic morbo unum ſymptoma pathognomicum eſt, quo a caeteris liquido diſcernitur, nempe totius corporis ſuperficiei flavedo, quae evidentiſſime cito in tunicis oculorum adnatis apparet. Licet hoc ſymptoma, hanc febrem ab omnibus aliis diſterminet, tamen, qui ejus naturam non animadvertunt, ab hac ipſa flavedine aegrum ictero laborare conjiciunt. Sed diſſimilitudo icterum inter et febrem flavam, omnibus in re medica ſatis verſatis clariſſime apparebit. Icterus, dummodo nullus adſit alius morbus, nunquam febris ſymptomatibus ſtipatus occurrit; cum, e contrario, in febre flava, omnia febris ſigna eoque peſſimi ominis, ſeſe manifeſtent. Haecce porro febris, in certis fervidis regionibus, tantummodo graſſatur, et ſolum albos affligit. Nigri, quamvis multum inter aegros verſati, nunquam conflictantur, quae rariſſime in incolas ipſos ſaevit, etiam ubi maxime ſtrages edit. Haec hactenus. Nunc ad prognoſin progrediendum eſt.

PROG-

PROGNOSIS.

Quo magis capitis dolor acutus et conſtans eſt, quo magis intolerantia lucis urget, quo citius morbus primam periodum abſolvit, eo periculoſior evadit. Si color luteus mature apparet in ſecundo ſtadio, cum pulſu debili; ſi vires deficiunt; ſi vomitus materiae nigrae incidit; ſi urina in primis diebus ſedimentum copioſum deponit; aeger in ſummo periculo verſatur. Lividae maculae, genarum rubor, dejectiones frequentes, putridae et nigri coloris, urina ſanguinea vel ejus ſuppreſſio, mortem indicant. E contrario, ſi, ſub primum febris inſultum, dolores neque vehementes neque acuti ſunt; ſi prima periodus extra tertium vel quartum diem protrahitur, ac neque pulſus neque virium proſtratio valde premunt, et flavedo oculorum neque intenſa neque cito apparet, ſpes ſalutis haud deeſt. Modica narium haemorrhagia, menſium fluxus, cum ſymptomatum levamen ſequitur, boni ſunt ominis.

SYMP-

SYMPTOMATUM QUORUNDAM EXPLICATIO.

Superficiei corporis color luteus. Medici, qui phaenomena hujus morbi graphice depinxerunt, in universum flavedinem cutis ad bilis reabsorptionem retulerunt. Analogia, ex simili colore in ictero occurrente, et copiosa bilis excretione, petita, huic opinioni fidem fecit. Quamvis arrogans videri possim, cui fortuna hunc morbum videndi nunquam copiam praebuit, si ab auctoribus magni aestimatis, summa medica scientia notitiaque praeditis, et in hoc morbo maxime versatis, dissentire audeam. Tamen quaecunque fides eorum auctoritati habenda est, ad credendum adducor, argumenta in aspectum lucemque proferri posse, quae omnino huic placito contradicunt.

Primo, objectiones quasdam proponam, quae contra hanc doctrinam, bilis flavedini faventem, urgeri possunt. Postea argumenta proferram, quibus ut mihi videtur, hoc phaenomenon rite elucidari potest.

Fatendum

Fatendum eſt, hunc luteum colorem ſimilem eſſe ei qui in ictero apparet; praeterea, ut in ictero, ſic in hac febre, oculi maxime flavedine decolorantur; in utroque etiam morbo cutis urinaque flavae redduntur. Quae cum ita ſint, tamen icteri cauſam ſemper firme indigitare poſſumus, obices nempe, qui tranſitum bilis ex veſica fellea in duodenum impediunt. Jecur in ictero ſaepiſſime durum tumefactumque occurrit; alias dolor pungens et acutus regioni ductus communis cholidochi adeſt, qui veriſimiliter vel ex ſpaſmis, vel ex calculis biliariis, hunc ductum obſtruentibus, oritur; alias calculi ſurſum et deorſum ejiciuntur, et ſic plerumque penitus morbo finis imponitur. Foeces alvinae albeſcunt, et unumquodque ſymptoma ductuum obſtructionem et bilis defectum in tubo inteſtinali indicat, ex qua obſtructione reabſorptio bilis ſolum oriri poteſt. Contra, in hoc morbo nulla obſtructionis ſigna apparent; nam ductus, felleam veſicam inter et duodenum, ſic ab obſtructione liberi evadunt, ut bilis copia inuſitata in duodenum fluat. Immo ſaepiſſime tam abundanter ſupra et infra ejicitur, ut cholerae morbi

naturam

naturam induat. Difficile ergo dictu eſt, quomodo abſorberi poſſit, niſi tranſitus ejus in inteſtina quadam obſtructione impediatur. Hinc bilem minime cauſam colori luteo praebere concludere licet *. Atenim bilem in ſyſtema per vaſa lactea intrare poſſe dices. Si res ſic ſeſe haberet, eundem colorem, in cholera morbo, dyſenteria contagioſa, et quibuſdam intermittentium ſpeciebus, quibus bilis maxime abundat; ſemper oriri oporteret. Quod rariſſime tamen occurrit. Hoc argumento eſt, bilem nunquam tanta copia vaſis lacteis abſorberi poſſe, quanta ſufficiat ad flavedinem cutis inducendam. Unde igitur, ex aliqua alia cauſa, hoc phaenomenon originem deducere, de cujus natura nunc dicendum eſt, apparet.

Vaſa ſanguifera partim coeli calore, partim morbido fluidorum ſtatu, relaxantur et debilitantur. Hinc ſanguis et caetera fluida

* Johannes Pringelius Eques, de febre bilioſa agens, haec verba habet: " That ſome of the men grew yellow, as in the jaundice; but, upon diſſection, neither calculi, nor any kind of obſtruction in the gall-bladder, or biliary ducts, could be diſcovered." Pringle's Diſeaſes of the Army, page 172.

putredine tenuiora redduntur. Quo fit, ut propriis vaſis non contineri poſſint, ſed in telam celluloſam protinus ſub cute diffundantur. Craſſamentum et ſerum in putridum liquorem diſſoluta, in minima peripheriae vaſa, quorum proprius liquor lympha eſt pellucida, ruunt. "Morbus ille periculoſiſſimus, quem, ob ſanguinem in flavum ichorem diſſolutum, Angli Flavam Febrem, Galli Mal de Siam, vocant, haemorrhagias per aures, nares, oculoſque, aliaſque corporis partes, ciet, funeſto equidem fere eventu *." Et iterum, "Sed etiam in celluloſas telas effuſus ſanguis, quoties reſolvitur, et pene nigro rubore in flavedinem tranſit, ut omnino a ſanguine flavedo non aliena eſt, et ſi ſani adultique hominis aut animalis ſanguis etiam in aqua dilutus nullum flavoris veſtigium oſtendit †." Celeberrimus etiam Pringle, ſerum noſtri ſanguinis, cruoris pauxillo addito, putrefactione in luteum livi-

* Halleri opera magna, lib. 1. ſect. 2. de Arteriis, pag. 101.

† Ib. lib. 5. de Sanguine, pag. 14.

lividumque colorem mutari, demonstravit *. Hinc luteum colorem in febre flava ex hac causa sola pendere, liquido patet. Phaenomenon, quod contusionem ullius corporis partis sequitur, vel viperae morsus, nec non vultus scorbuto laborantium flavescens, huic opinioni maxime fidem faciunt.

Post viperae morsum pars affecta cito flavescit, quod ex bile esse, nemo sanus viri illustris Mead opinioni assentietur. Nam, etsi concedatur, aliquo ex partium consensu, post viperae morsum ductus biliarios spasmo teneri; nulla tamen argumenta, ab hac obstructione, totum corpus intra unius horae spatium flavedine corripi, quod ille vir parum recte contendit, probant. Nam rationi prorsus incongruum est, tam brevi spatio tantam bilis copiam absorberi, quae tali modo totum corpus flavedine adficiat.

Sed nonnulli, nostros humores nunquam in vivo corpore in putredinem ruere, asseruerunt: Quod utique dictum experientia illustrissimorum medicorum refutavit, et, inter varia exempla, peritissimus Huxham unum me-

* Pringle's appendix to the diseases of the army, Ex. 45.

memoriae prodidit *. Porro, ab experimentis de humana bile a medico M'Lurg institutis, compertum habemus, materiem tingentem hujus fluidi ex phlogisto pendere, quod a septica fermentatione evolvitur †. Et neminem latet, cui hic morbus paulo notior sit, flavedinem cutis nunquam sese ostendere, donec sanguis et caeteri humores dissolutione et insigni putrefactione inquinati sint. Eoque similem materiem tingentem in sanguine generari posse, conjectura verisimilis est.

Aliud etiam symptoma, de quo nunc dicendum est, et cui ab auctoribus nomen *vomitus niger* imponitur, restat.

De hoc phaenomeno perdifficile est aliquid pro certo asserere. Dominus Lining sic ratiocinatur: ' That which is called the black vomit, at first sight, appears to be black; but, on a more careful examination, I observed, that this colour proceeded from a great quantity of small fleaky black substances,

* Huxham on Fevers. A nimio corporis motu, aëris calore, et morbis malignis, sanguis solvi potest. Haller. Prim. Lin. § 139.

† M'Lurg on the Human Bile.

ſtances, which floated in the liquor thrown up by vomit; but the colour of this liquor was much the ſame with that which the patient had laſt drunk, and was by no means black. Thoſe black fleaky ſubſtances are the bile mixed with, or adhering to, the mucus which lined the ſtomach. For, upon diſſection of thoſe who died of the diſeaſe, not only in this, but former years, I always obſerved that the mucus of the ſtomach was abraded, and the bile, in its cyſtis, was black, and ſometimes very viſcid. In a lad, who died of this diſeaſe in the beginning of the fourth day, and who was immediately opened, the bile was not only black, but had the conſiſtence of thick turpentine, and was exceedingly tough. On the inſide of the ſtomach, there were ſeveral carbuncles or gangrenous ſpecks. And, in all thoſe I have diſſected, who have died of this diſeaſe, I have not only always obſerved the ſame, but, likewiſe, that the blood was very fluid, and the veſſels of the viſcera much diſtended; from whence I have been inclined to think, when the diſeaſe was not conquered in its firſt ſtadium, that,

that, about the time of the termination of the fever, there was a metaſtaſis of the morbid matter to the viſcera *."

Hanc ego in ſententiam haud pedibus ire poſſum. Si bilis huic ſymptomati anſam praeberet, totam materiem ex ſtomacho rejectam, luteo colore tinctam eſſe neceſſe eſt. Nam bilis natura non obſtat quo minus aquae adunetur. Unde fortaſſe non abs re erit conjicere, ſanguinem coagulatum, et quodammodo putridum, huic materiae nigrae anſam praebere. Laxitas vaſorum, ſanguis in celluloſam telam effuſus, haemorrhagiae ex naribus et diverſis corporis partibus, ſanguinem in ventriculum etiam effundi poſſe, argumento ſunt.

METHODUS MEDENDI.

Duae hic tantummodo occurrunt indicationes. 1. Spaſmum ſcilicet et diatheſin phlogiſticam tollere. 2. Tonum ſyſtematis reſtaurare, et putredini obviam ire.

Medici

* Lining on the American Yellow Fever, Edinburgh Phyſical Eſſays.

Medici etiam accuratiſſimi, ſub hujus morbi initium, in curatione inſtituenda, quo ſe vertant, neſciunt. Calor vehemens, inquieta praecordia, faciei rubor, lucis intolerantia, pulſus plenus, durus, et frequens, auctum ſanguinis ad caput impetum indicant; et coma diliriumque paulo poſt opprimentia, idem manifeſte confirmant. Ex natura tamen morbi cognita, ex ſymptomatibus, ſummam debilitatem, ſummamque putredinem, exprimentibus, quae in ſecunda periodo fere ſemper oriuntur, cautiſſime ſanguinem detrahendum apparet. Si aeger in flore ſit aetatis, robuſtus et ſanguine dives; neceſſe erit, ad primum febris impetum, pauxillum ſanguinis detrahere. Si ſanguis emiſſus et jam concretus cruſta coriacea coopertus apparet, et, ſi ſymptomata inflammatoria non leviora fiunt, haud inutile erit, venae ſectionem, maxima adhibita cautione, repetere.

Inter ſanguinem mittendum, aegri brachium manu apprehendere oportet, et accurate punctum temporis obſervare, quo pulſus mollis et debilis evadit. Si enim ultra progrediatur medicus, nec quam citiſſime

ſime fluxum ſiſtat, morbo laborantem jugulare, non curare, merito dici poteſt. Quae cum ita ſint, melius fortaſſe erit, cucurbitulas cruentas aut hirudines temporibus admovere, quibus vires non adeo debilitantur, et aegro magnum adfertur levamen.

Sanguine hac cautela emiſſo, ad primam indicationem porro abſolvendam, proſunt *emetica*, quamvis a multis, in hac febre, omnino repudiantur, qui, ad ſuam opinionem confirmandam, hoc genus medicamentorum inflammationem inducere, et omnia ſymptomata augere, contendunt. Frequens autem vomitus, qui ex vaſorum extremorum ſpaſmo, vel ex ſordibus in primis viis latentibus, vel, quod magis veriſimile eſt, ex utraque re, pendere videtur, manifeſte emetica exhibenda demonſtrant. Et experientia, quae ſola practicos ducere debet, ea medicamenta, cum ſummo aegri emolumento, poſtquam ſymptomata inflammatoria ſanguinis miſſione leviora redduntur, exhiberi poſſe, docet. Nulla igitur religione tenear, quo minus tartaro emetico, parvis doſibus, hoc in morbo, utar. Tali enim caſu multo magis ſic proderit, quam

largiore

largiore dosi acceptum, quia, stomacho summa irritabilitate praedito, minima dosis ad vomitum ciendum sufficere, et sic alvum ducere, potest: At si alvus adstricta sit, medicamenta leviter laxantia administranda sunt; quae intestina exonerando, irritationem auferunt, et diathesin phlogisticam minuunt. Faecum retentio certe ex quadam constrictione intestinorum ductuum excernentium pendet, solitam fluidorum copiam non effundentium. Hinc faeces, parum madefactae, in alvo diu retinentur. Itaque, laxantibus clysmatibusque per cursum morbi administratis, non solum irritationem auferre et alvum ducere, sed etiam putredini obviam ire, possumus. Et, quum spasmum ex omnibus corporis partibus tollere magni sit momenti, hoc, alvum laxando, magnum numerum vasorum, in intestina hiantium, aperiendo, certissime perfici potest. Hinc injectiones aquae calidae frequentes multum ad symptomata levanda conducunt.

Balneum etiam ad vomitum compescendum, spasmumque tollendum, multum conferre posse, credibile est. In quod si, ob a-

liquam caufam, totum corpus demitti non liceat, pediluvio oportet uti.

Eadem illa remedia infuper ad irritationem cerebri, ex fanguifero vel nervofo genere orientem, imminuendam, maxime accommodantur, extremitates nervorum corporis fuperficiei relaxando, et, fanguinem ex fuperioribus et internis ad externas et inferiores partes, derivando.

INDICATIO SECUNDA.

Tonum fyftematis reftaurare, et putredini obviam ire.

Modo jam enarrato, fymptomata inflammatoria et vomitus pertinax faepiffime tolluntur, et ftadium fecundum plerumque nunc fequitur: Quod in univerfum, debili pulfu, fumma debilitate, et fymptomatis putredinis, conftat.

Ut his occurramus, ad corticem Peruvianum fugiendum eft; quod huic ftadio putredinis praeftantiffimum eft remedium.

Cum

Cum primum cortex Peruvianus in usum vocatus eſt, nonnulli prudentiſſimi viri de hujus virtute multum detraxerunt, et exhiberi omnino vetuerunt. Quantum vero omnibus fere aliis medicamentis, in morbis removendis, praecipue febribus, quas ſymptomata diatheſis phlogiſticae non comitantur, praeſtet, ſatis nunc, periculo facto, compertum eſt. Quod, quamvis ita eſt, nihilo tamen minus medici, etiam hujus ſeculi, de ejus in hac febre uſu non penitus conſentiunt.

" Notandum tamen quam maxime, ſi poſt unciam corticis aſſumptam ceſſet febris quidem, verum aegri langueant, de ponderis gravantis ſenſu circa praecordia conquerantur, urina colorem icteritium habeat, aut adnata oculorum flaveſcere incipiat, minime tutum eſſe, febris recidivam praecavere, ſimili corticis quantitate ſumpta : Verum ilico, ſolventiſſimis remediis exhibitis, oportet expectare febris reditum, per quam optime poterunt tolli illa mala, quorum ſigna poſt corticem exhibitum apparuerunt. Peſ-

ſime

ſime enim ſemper ceſſiſſe vidi, ſi in tali caſu in corticis uſu pergeretur *."

"We are told," inquit Cleghorn, "when there is an icteritious colour in the eyes, that the cortex ſhould not be adminiſtered; though, in my opinion, it is for the moſt part dangerous to delay it, after the firſt appearance of that ſymptom, which is often ſucceeded by a yellowneſs of the whole body, ariſing in this, as well as in other malignant fevers, from a total corruption, or gangrenous diſpoſition of the maſs of blood, and is too frequently the harbinger of death. Upon the whole, I am convinced, that the unhappy metaſtaſes, which ſome have obſerved to follow the uſe of the bark, are exceeding rare, and ought rather to be aſcribed to other cauſes than this medicine. And I will venture to affirm, that more bad conſequences enſue from giving it too late than too ſoon; proſtration of ſtrength, ſudden death, or the moſt obſtinate chronic diſeaſes, if the ſick recover, being the uſual effects of delay: Whereas, the

* Van. Swiet. comm. in Aphor. 767.

the worſt that commonly happens, from the too early uſe of it, is, that it does not at once reſtrain the paroxyſms, like a charm, without any ſenſible evacuation, as it frequently does, when given after the fever has arrived naturally to its height, and begins to decline of its own accord *." Omnes pene medici in inſulis Indiae Occidentalis degentes, hanc praxin Doctoris Gleghorn optimo cum ſucceſſu ſequuntur. Et, quamvis multa argumenta inania, quae contra corticis adminiſtrationem diu praevaluerunt, medicorum peritiſſimorum omnium conſenſu, nunc contemptui habentur; tamen adhuc veteris praejudicii veſtigia manent, quae nunc quoque obſtant, quo minus libere ſatis exhibeatur. Cum febris manifeſtas habet remiſſiones, pauci corticem exhibere cunctantur. At, ſi febris continua evadit, omnis ratio tentatur regulares remiſſiones inducendi: Si hoc abſolvi non poteſt, et vires aegri languent, alexipharmaca, epiſpaſtica et cardiaca, ad vires refocillandas perhibentur. Eoque tempore cortex Peruvianus periculoſus eſſe exiſtemaretur, reque vera

* Cleghorn's Diſeaſes of Minorca, page 224.

vera ab omnibus fere medicis, Sydenhami aequalibus, caute prohibitus fuit. Quae ratio, in regionibus calidis, male fundata eſt, ut experientia compertum habemus, ubi cortex non ſolum tutiſſime adhibere poteſt, tam in remiſſionibus quam exacerbationibus, ſed etiam cum febris manifeſto continua eſt.

Omni igitur contra corticem Peruvianum ablato praejudicio, obſervandum eſt, eum crebris et largis doſibus adhibitum eſſe, quibus aegri in ſummo periculo verſati, quaſi ex faucibus orci mirabiliter erepti ſunt. Cui, radix ſerpentaria, quae antiſepticis viribus maxime pollet, eſt adjicienda.

Aliquando tamen accidit, ut vomitus pertinaciter perſtet, eoque corticis exhibitionem omnino impediat. In tali caſu, inordinatos ventriculi motus, frequenti acidorum et julapii ſalini, in ſtatu effervefcentiae, uſu, compeſcere neceſſarium erit. Quod ſi his remediis vomitus minime auſcultat, et pulſus debilis et mollis evadit, opio uti debemus, quo hoc ſymptoma lenire, et corticem Peruvianum, caeteraque remedia, adhibere poſſimus.

Huic

Huic etiam indicationi vinum respondet, quod astringens, austerum et gustui gratissimum est. Justa et modica quantitate sumptum mentem exhilarat, imaginationem jucundiorem reddit, curas pellit, irritationem aufert, circulationem sanguinis excitat, perspirationem movet, robur fibrarumque tonum adauget, urinam ciet, omnes secretiones promovet, et denique putredini obviam it.

Ex vino igitur, his virtutibus praedito, hujus febris curatio praecipue pendet; quippe enim longa experientia quotidianoque usu constat, nihil, ad vires refocillandas, delirium, quod in ultimis hujus febris stadiis plerumque accedit, amovendum, et putredini occurrendum, conferre magis, quam hocce gratissimum medicamentum.

Ut putredini fluidorum et totius systematis debilitati porro obviam eatur, sub secundi stadii initium, aqua frigida, vino vel limonum succo mixta, adhibenda est. Ad eundem quoque scopum aër frigidus maxime conducit. Immo etiam experientia docuit, spongias aqua frigida madidas, et toto corpori applicatas, putridis febribus profuisse,

prae-

praecipue illi epidemiae, quae anno 1737 Uratiſlaviae graſſans, tria millia hominum e medio abſtulit *.

Per totum morbi curſum, aegro in amplo conclavi cubandum, induſium ſtragulaque quotidie mutanda, et omnes excretiones ex cubiculo quam citiſſime removendae ſunt.

Injectiones etiam aëris fixi magno commodo hic futuras eſſe, experimentis compertum habemus †. Aër enim fixus, ut ex antiſeptica virtute, qua multum praeditus eſt, colligere licet, ad putredinem corrigendam aut tollendam efficax erit, aut ſaltem non nocebit.

Praeter haec, plurima reſtant remedia, quae, initio et morbi progreſſu, utilia reperiuntur, qualia veſicatoria et fructus acidi, tum acida foſſilia ac chryſtalli tartari, caeteraque, ſunt, et, pro varia aegri conditione, uſui eſſe poſſunt.

Hoc opere ad finem tandem potius perducto, quam omnibus abſoluto numeris,

nae-

* Sauvageſii Noſologia Methodica, tom. 1. p. 335. de Tritaeophya.

† Prieſtley on fixed air.

naevarum, macularum, mendarumque, quae in illo abundant, veniam candidos obſecro: Quae argumenti difficultati, auſuique decoro, lubenter, ſpero, dabitur.

Quin et, ſi quid non prorſus abſurdi rejiciendique, ſi quid ferendi, ſi quid etiam boni, in ſuperioribus paginis occurrit, ne id quidem totum mihi vindico. Sua ejus, et non ſpernenda, pars illuſtri Praeceptori meo Culleno, et ibi etiam eſt, ubi ab ipſo diſſentire vel maxime videri poſſim; quippe cujus praecepta, non ſolum ea ſequentibus recta, ſed quodammodo in novam viam ſecedentibus ex longinquo, lucem praebeant. Eaque illius doctrina eſt, quae non ſolum ad ipſam intelligendam, ſed novae condendae facultatem faciendam, pertineant. Ille non, ut priores quidam, ſuis acquieſcere, ſed undique opes quaerere, omnium fere ſolus, docuit. Qui, ſi ſtudioſorum animos ad rectam diſciplinae medicae normam compoſuit, ſi quaeſtiones ante alta caligine obrutas pandit, perplexas enodavit, obſcuras illuſtravit, cogitationeſque ubique magnas, et novas, ex divite quaſi penuario, exprompſit; quomodo non et nobis et ſe-

ris poſteris praeclarus, laudandus, carus, nec intra anguſtos ipſius patriae fines, ſed inter Americanos extremos et Indos, et ubicunque veri lux praefulſerit, habebitur, et aeterna fama vivet?

F I N I S.